

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszéki egyesült
vesszők palotájában.

TELEFON-SZÁM: 99.

KIADÓHVATÁL:

Aradi Nyomda Résszély-
Társaság.Bulevardul Regale Ferdi-
nand L. (Jósa) 10h.-ut 22.

TELEFON-SZÁM:

ÉLŐFIZETÉS

NYELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egy évre 300 korona.

Egy évre 150 korona.

Egy negyed évre 75 korona.

Egy hóra 25 korona.

Naplóval közlemények
megállapodás szerint.

Arad, 1920.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Vasárnap, augusztus 8

Vita a kamarában
a korona beváltásáról.

A kamara augusztus 4-én tartott ülésén folytatta a korona beváltására vonatkozó törvényjavaslat megvitatását. Take Jónescu felszólalásában kifejtette, hogy csak azon bankjegyek beváltásáról lehet szó, amelyeket nem törvénytelen módon hoztak az országra és viszont csak azon bankjegyeket cserélik be, amelyek az ország területén vannak. A tízezer koronás bankjegyek megvizsgálását külön bizottság végzi, mert ezek között különösen sok van, amelyeket a lebélyegzés után csempésztek be az országba. A lebélyegzés idejében csak igen csekély számú tízezer koronás bankjegy volt forgalomban az ország területén. A beváltás valószínűleg a korona naplójáramán fog történni, de semmiesetre sem egy-egy arányban. Véleménye szerint a koronát részint készpénzben, részint rövid lejáratú, de mátra át nem ruházható állampénztárjegyekben kellene beváltani. Amennyiben magánosoknál nagyobb mennyiségben találunk felhalmozva koronákat, amelynek származását kellőképpen nem igazolták, úgy azokra nézve eltérő beváltási arány volna megállapítandó.

Major Gyula annak a nézetének ad kifejezést, hogy Erdélyben már nincs is nagymennyiségű korona forgalomban, hanem azokat a bankok gyűjtötték össze, amelyek — ugyilátszik — a beváltási aránnyal tisztában vannak, ámbar eddig nem hozták nyilvánosságra. Ha Erdélyben a koronát nem alpari váltánák be, ez nagy meglepetést okozna Erdélyben és az erdélyiek vagyonára nézve súlyos károsodást jelentene. Akkor, amikor az erdélyi románság elhatározta az egyesülést az anyaországgal, a koronának magasabb árfolyama volt, mint a lemak és Erdély vezetőférfiai mégis hozzájárultak, hogy a korona kényszerárfolyamát 50 baniban állapítsák meg. Javaslója, hogy a kisebb összegű egészen készpénzben váltásuk be és csak nagyobb összegekkel adódnak: kincstárjegyeket is. Ugyanilyen értelemben szólalt fel dr. Angelescu is. Ezután a ház többsége megszavazta a törvényjavaslat második szakaszát.

A mai valutapiac.

Arad: leu 3.50—3.55, márka 4.06—4.08, dollár 135—137. Temesvár: leu 3.53—3.58, márka 4.08—4.10, dollár 134—136. Bucaresti: korona 27.9—28, márka 1.07, dollár 36—37. Páris: augusztus 3-án a leu 32.75 volt.

Angol vezetés alá helyezték a román tengerészetet?

BUCURESTI. A Vittorul fel-
tűnést keltő cikkben foglalkozik
azzal a hírrel, hogy a román had-
ügyminiszter állítólag a Romániá-
ban lévő angol misszió útján meg-
állapodást létesített, mely szerint

az egész román tengeri haderőt
angol parancsnokság vezetésé-
re alá helyezik, amelynek jogában
áll hadvezetési ügyeken kívül még
a román tengerészeti tisztok ki-
nevezését is irányítani.

Arad élelmezésének biztosítása.

A vármegye közigazgatási bi-
zottsága mai ülésén élelmezési
kérdésekkel is foglalkozott. Így
mindenekelőtt a buza maximális
árát métermázsánként 120 leuban
állapította meg. A bizottság arra
az álláspontra helyezkedett, hogy
addig is, amíg a koronának le-
vő beváltása megtörténik, a me-
gyei és városi hatóságok lássák
el tisztán az ellátatlan lakosságot.

néhogy a beváltás befejezéséig az
élelmezés terén zavarok következ-
zenek be. Szóba került a vármegyei
közkórház élelmezése is s
miután a bizottság megállapította,
hogy a közkórház képtelen a szük-
séges élelmiszerek beszerzésére,
meg fogja keresni a város vezető-
ségét, hogy egyelőre az lássa el
élelmiszerekkel a kórházat.

Tisza István gyilkosai a bíróság előtt.

BÉCS. A Magyar Távirati
Iroda jelenti: Hétfőn kezdte meg
a katonai bíróság Tisza István
gróf volt magyar miniszterelnök
bűnpörének tárgyalását a Margit-
körúti hadosztálybíróság épületé-
ben. A bíróság elnöke Zoltán
László huszárezredes, tárgyalás-
vezető elnök Mondada Jenő szá-
zados hadbíró. A vádat Sztyuka
László őrnagy-hadbíró és Litto-
mericzky Nándor százados-had-
bíró, a védelmet Lengyel Zoltán
dr., Török Sándor dr., bánya-
Bischutz Béla ügyvédek képvisel-
lik. Jelen van a tárgyaláson dr.
Ulán Ferenc, a Tisza-család ügy-
védje is. A vádlottak Hüttner Sán-
dor főhadnagy, Sztyanovszky Ti-
bor 65-ik gyalogezredbeli volt
zászlós, Dobó István volt tenger-
észőrmester és Vágó-Wilhelm
Jenő reklám-vállalkozó. A vádlot-
tak nacionáléjának felvétele után
megkezdődik Hüttner Sándor ki-
hallgatása. — Bár a vádiratban
foglalt cselekményeket elkövettem
— mondja — az akkor való visz-
onyok szerint nem érzem magam
bűnösnek. Az elnök kérdésére el-
mondja a vádlott, hogy a mun-
kácsi csapattesttől megszökött és
Budapestre ment, hogy a forradalmi
mozgalomhoz csatlakozzon. Felment a
Károlyi-párt helyisé-
gébe, ahol igen sokan voltak. Sza-
nyovszky bemutatatta a jelenlevők-
nek és esküt kért tőle, hogy amed-
dig a forradalmi akció be nem fe-
jeződik, az itten hallott dolgokról
nem tesz említést. Mikor letette az
esküt, úgy tekintették, mintha kez-
dettől fogva velük lett volna. Éj-
elen órákban telefonáltak a Károlyi-
palotából, én is azok között
voltam, akik átmentünk Csernyák
szal a Károlyi-palotába, ahol Fé-

nyes László fogadott bennünket.
Fényes elmondta, hogy ha eset-
leg puccsoszerep dologra kerülne a
sor, csak annyit kíván a katonák-
tól, hogy itt polgárháború ne le-
gyen, karhatalmi küldetéseknél
fegyverhasználatra ne ragadtas-
sák magukat.

Tárgyalásvezető: Szó volt-e
már akkor a nemzeti tanácsról?

Hüttner: Akkor éjjel készítet-
tek elő. Kijelenti, hogy a nemzeti
tanácshoz Csernyák százados, a
nemzeti tanácsból a katonatanács-
hoz pedig Friedrich Istvánt külték
ki az összeköttetés fenntartására.
Beszámol azután egy 27-én a Gi-
zella-téren tartott tanácskozásról,
melyen számos ismeretlen kívül
Kéri, Fényes, Hock, Csernyák
Magyar Lajos, Friedrich, Simonyi
Henrik, Szántó, későbbi hadügyi
népbiztos, Kunfi, Halász, Vágó
Jenő vettek részt. Az értekezleten
arról volt szó, hogy ha a puccs
nem sikerül és forradalmi utra ke-
rül a dolog, akkor a hatalmon
lévő faktornak vezető embereit
ártalmatlanokká teszi. Hosszabb
vita folyt arról, hogy kit tartanak
fontosnak és hogyan tegyék ártal-
matlanná azokat az embereket.
Névbiztyéket állítottak össze négy
pontban. Az első állott Tisza Ist-
ván gróf, azután Lukachich Géza
altábornagyra került a sor. Szó
volt Banzha páterről. A névbizty-
zákon szerepelt Wekerle Sándor,
László főkapitány, Várkonyi vá-
rosparancsnok, Szurmay és még
néhány személyiség. A végrehaj-
tással háromtagu bizottságot biz-
talt meg, amely az egész dologot
intézni fogja. Ezek voltak: Kéri
Pál, Fényes László, Friedrich Ist-
ván. 23-án a Károlyi-párt körhe-
lyiségében Csernyák hozzám jött.

ajánlatot tett Tisza meggyilkolá-
sára. Neki azt mondtam, hogy
a gyilkosságra nem akarok vállalkozni.
Hanem Tiszát le kell tartóztatni,
el kell zárni, ameddig tar-
tanak tőle, azonban az ellentábor-
nak nem szabad olyan fegyvert
adni a kezébe, ami hathatósan tá-
madhatja a Károlyi uralmat. Ez-
után az illemhelyre mentem. A
nagy előszobából a kártyaszobába
lehet bejutni. Itt az ifregajtónál
tisztán hallottam, amint Kéri Pál
beszélgetett Dobó Istvánnal. Dobó
azt mondta, hogy ő vállalkozik a
dolgokra, de attól fél, hogy nem
fog sikerülni. Vallomását ezután
így folytatja: A nemzeti tanács
háromtagu bizottsága, melyet a
személyi kérdések elintézésével
biztak meg, azt határozta volna,
hogy áldozatokat hoznak. Rám is
szemet vetettek, mivel én minden-
kivel érintkezek. Ha már magam
nem akarok vállalkozni, legalább
keressek embereket s iparkodjam
ezeket rábírn, hogyha másként
nem megy, egy bizottság által
megállapított pénzüsszeggel.

Dr. Mondada: Miféle pénzüssz-
szeggel?

Hüttner: Azt mondták, aki
lelővi, százezer koronát kap.

Dr. Mondada: Ki mondta?

Hüttner: Csernyák mondta
nekem. Azt mondtotta továbbá
Csernyák: Ha azok az emberek
nem vállalkoznának, rövid vázlat-
ban össze van foglalva az egész
dolog egy levélben és ebben meg-
van említve, hogy aki lelővi Ti-
szát, százezer koronát kap. Mond-
jam meg, hogy írásba van fog-
lalva, megfelelő névvel, ha az én
szavam nem volna elegendő.

Dr. Mondada: Meg van önnek
ez az írás?

Hüttner: Igen. Összes írat-
mat, így a forradalomról való fel-
hívásaimat is letétbe helyeztem
Prágában. Ebben a levélben évan
mondva Tisza István szereplése.
Felemlíti továbbá a levél, hogy ha
a forradalmi mozgalom sikerül is,
az ő személyve akadály, mert kép-
telennek tartják, hogy ne szervez-
zen ellenforradalmat. Lehetetlen,
hogy belenyugodjék a történelembe
és mielőtt alkalom kínálkozik, el-
lenforradalmat fog indítani.

Dr. Mondada: Ki szerkesztette
azt a levelet?

Hüttner: Nem tudom, írógép-
pel volt írva. Jól emlékszem, azon,
amelyik nálam volt, Friedrich alá-
írása volt.

Dr. Mondada: Felhasználta ezt
a levelet?

Hüttner: Mufatna mufattam, de
fel nem használtam. 23-án este
a katonatanács felment a Csernyák-
téri náthelviségbe. Esős idő volt,
a nép a téren kiabált. A mérsékelt
elemek azt a javaslatot tették,

hogy meg kell próbálni még egyszer a békés kiegyenlítődést, küldjenek egy küldöttséget a várba, a mely a helyzetet vázolni fogja. Megbízták akkor őt, Kéri Pált, Friedrich Istvánt és Fényest, hogy intézzék el ezt a dolgot és tegyék meg az utolsó lépést.

Dr. Mondada: Ki vezette a tüntetést?

Hüttner: Ez a három ember. A tüntetés alkalmával egy pár halott és sebesülés történt. Nagyon megijedtek a párthelyiségben és többen elszaladtak. A tüntetés után izgatottak voltak a kedélyek és mikor benézünk Károlyi dolgozószobájába, ott természetesen ezekről a dolgokról folyt a szó és azt mondták, hogy ha egy politikai párt véleményét akarja megmondani a király képviselőjének, még azt sem engedik meg. Ebben Tisza politikáját látták. Kéri azt mondta, hogy egy megoldás van. *Okvetlenül meg kell gyilkolni Tiszát Istvánt.* Ezután az elnök tíz perc szünetet rendelt el. Szünet után Hüttner előadja, hogy 29-én fölment az Astóriába. Ott voltak Fényes, Kéri, Friedrich, Csernyák, Szankovszky, Dobó, Horvát-Szanovics, Kunderker, Vágó, Simonyi Henrik és egy Szántó nevű ember. Közös értekezletre jöttek össze az 508-as számú szobában és ott Kéri Pál vitte a szót. Közölte mivelünk a 22-iki értekezlet határozatait, a melyeket én már tudtam előzőleg. Itt mint tény állította, hogy Tiszát meg kell ölni. Megemlítették, hogy Tisza meggyilkolása nem mai keleti, nem a forradalmi mozgalom hozta az ő meggyilkolásának kérdését felszínre, hanem régi dolog, visszanyúlik még 1918 nyarára. Már akkor tervezték meggyilkolását és akkor tudtam már, hogy a terv a Friedrich-féle Mátyásföldi gépgyárból indult ki. Hüttner ezután nagy bőbeszédűséggel tovább részletezi vallomását, a maga beállításában elmondja az eseményeket, majd letartóztatásának és vallomásának történetét. Az elnök ezután délután 2-kor a tárgyalás folytatását keddre, augusztus 3-ra halasztotta.

A mai nap folyamán az a hír terjedt el Aradon, hogy Friedrich Istvánt a Tisza-gyilkosság pörében való tárgyalás során fölmerült súlyos gyanúk alapján letartóztatták. Ezt a hírt fenntartással kell fogadnunk, mert Friedrichet, aki képviselő, mentelmi jogának felhasználásával nem lehet.

A lengyel helyzet.

NAUEN, augusztus 5. A lengyel vezérkar új főnöke, Rozvadovsky tábornok a sajtó képviselői előtt azt mondta, hogy a helyzet nagyon komoly és ezt nem kell titkolni. A végsőkéig menő harcokkal kell számolnunk. A lengyel hadsereg vezetősége mégis olyan helyzetet teremtett, mely lehetővé teszi az ellenes előnyomulás megakasztását.

VARSÓ, A lengyel hadsereg újraszervezése eredményesen folyik. A lengyel csapatok a Pripettől délre Brody közelében offenzívát kezdtek Budiény tábornok lovassága ellen. Egyébként ügylászik, hogy a vörösök nagy csapatmókeket koncentráltak a Narev mentén, hogy innen a Bug felé irányítsák offenzívájukat, melynek célja a Varsó felé való előnyomulás.

— Az aradi alkalmatlan-iskola az 1920–21. iskolai évre felvesz 7–10 éves gyermekeket. A felvételi iránti kérvények az iskola igazgatójának kezébe kerülnek.

A polgármester rendelete a lakáshivatal átszervezéséről.

(Az új kiutasítási rendelet végrehajtása Aradon.)

Több ízben foglalkoztunk már az új kiutasítási rendelettel, mely a jövő hét folyamán Aradon is végrehajtásra kerül. Mint most megbízható forrásból értesülünk, a rendelet végrehajtása kapcsán meg történik a lakáshivatal és repatriációs hivatal átszervezése is. Mindkét hivatalnak megszűnik önálló működése, az újonnan létesítendő hivatal ügyosztályává válnak és még két újonnan létesített hivatal csatlakozik hozzájuk. A négy hivatal, ugymint: 1. a lakásellenőrző hivatal, 2. a kiutasító hivatal, 3. az elszállásolási hivatal, 4. a kiutasító (evakuáló) bizottság központi vezetés alá kerülnek s az egyes részterek élén ügyosztályvezetők gondoskodnak a munka harmonikus menetéről. A lakáshivatalnak ilyen irányú átszervezését célozza Robu János dr. polgármesternek itt következő rendelete is, amelyet szombaton adtak át a nyilvánosságnak:

A *clujj* (kolozsvári) belügyi államtitkárság által kiadott szabályrendelet 4. paragrafusa előírja, hogy minden háztulajdonos köte-

les a fennálló jogszabályok értelmében a lakókra vonatkozó összes adatokat a lakásokat ellenőrző hivatalba (lakáshivatalba) haladéktalanul bejelenteni. A rendeletnek megfelelően felhívom az összes háztulajdonosokat, vagy házigazdákat, hogy a Libéria Deicezanában (Egyházmegyei könyvnyomdában) Strada Eminescu 35. (Deák Ferenc-utca) vegyék meg 1 korona 50 filléért a vonatkozó űrlapokat és azokat személyes felelősség terhe mellett az összes kérdésekre megfelelően pontosan töltsék ki és legkésőbb 1920. évi augusztus hó 15-én szolgáltatassák be a lakáshivatalba. Az űrlapok már folyó hó 9-én kaphatók a fenti kereskedésben. *Robu,* polgármester.

Az űrlapok adataiból állítják aztán össze a lakáskatasztert, mely gerince lesz a jövőben a lakásügyek intézésének. Az űrlapok beszolgáltatásának határidejéig megtörténik az új hivatalok megszerzése és központi irányítás alá helyezése is.

MŰVESZET.

* **A nyári színház heti műsora.** Hétfő: Lili (Bing János vendégfellepte). Kedd: Rip-Rip (Horváth Nusi vendégfellepte). Szerda: Csókbakter operett-bemutató (Horváth Nusi vendégfellepte). Csütörtök: Csókbakter (Horváth Nusi vendégfellepte). Péntek: Csókbakter (Horváth Nusi vendégfellepte). Szombat: Csókbakter (Horváth Nusi vendégfellepte). Vasárnap délután: Ninos előadás, este: Csókbakter (Horváth Nusi vendégfellepte).

* **Buksi.** Gilbert nagyszerű operettje, a *Buksi,* amely annak idején nálunk óriási sikert aratott, tegnap a román színházban *Lulu* címen került színre. A eim szerepet *Nikolau* asszony játszotta sok ötlettel és természetes vidámsággal. Nagyon tetszett *Zamora* kisasszony, a temperamentumos táncosnő. *Barcanescu* tenorista ezáltal is gyönyörűen énekelt. A szereplők a második felvonás végén azzal kedvezkedtek a közönségnek, hogy mindenkit virágessokorral ajándékoztak meg.

* **Ma új műsor a Modern Kabaréban.** Ma vasárnap délután fél 4 órakor mérsékelt helyárrakkal, este rendezés helyárrak mellett nagyszabású új műsort mutat be a kabaré kitűnő együttese. Színre kerülnek: „A primadonna eselédje” és „Az orr” című kacagtató bohózatok. Hétfőn pikáns est.

* **A Csókbakter szerdai bemutatója a legsikerültebb nyári premier lesz,** mert ez a kedves, dallamos muzsikájú operett valóságos szenzációval szereposztással kerül színre Aradon. A darab főszerepét *Horváth Nusi* a népszerű vendégprimadonna vállalta magára, a betegszabadságon levő Szegő Lili szerepét *Z. Váradi Margit* játszta, hálás feladathoz jutottak *J. Halmos Mici* és *Benkóné,* a férfiak közül pedig *Jakabffy,* *Kertész,* *Faludi* és *Selmei* segítik diadalra az operettet. *Horváth Nusi* a legszebb régi operettben a *Rip-Rip*-ben lép fel.

* **Dráma melyben férfi játsza a női főszerepet.** Legközelebb érdekes színházi eseménye lesz Aradnak: a Modern Kabaréban színrekerül *György Ernőnek,* a kiváló budapesti írónak *Halálos út* című kitűnő drámája, melyet a budapesti Belvárosi színház hozott először színre nagy sikerrel. Az aradi előadás külön szenzációja, hogy a női főszerepet *Borszékya,* a kiváló nőimitátor fogja alakítani.

Eladott ingatlanok.

Mészáros István és tulajdonostársai eladták a Leiningen Károly-utca 7a. számú házát 180000 koronáért *Konóczy Albert* és neje *Jének.* — *Takács József* és neje eladták az *Illés-utca 122.* számú házát 140000 koronáért *Nagy Erzsébet,* *Rozália,* *Katalin,* *Julianna* és *Annának.* — *Schatelesz Fülöp* né Asztalos Juszti ajándékba adta a *Csernovics Péter-utca 12.* számú ház felét férje, *Schatelesz Fülöpnek.* — *Werner Sándor* és neje eladták a *Lövész-utcai* ingatlanokat 500000 koronáért *Ponta Konstantin* és neje *Jének.* — *Codilla Sándor* eladta az *Almos-utca 6.* számú házát és üres telkeket 84000 koronáért *Deák Mihály* és neje *Jének.* — *Deák Mihály* és neje eladták az *Almos-utca 5.* számú házát 68000 koronáért *Takács József* és neje *Jének.* *Ozv. Floruc* Jánosné és *özy. András* Györgyné eladták a *Tisza István-ut 12.* számú háztelkekből 104 négyszögöl üres telket 30000 koronáért *Sáfrány Emilnek.* — *Orosz Miklós* és neje eladták a *Wesselényi-utca 29.* számú házát 81000 koronáért *Pandiei Péter* és neje *Jének.* — *Brán Simon* és tulajdonostársai eladták a *Nyomásköz-dűlőben* fekvő 1 hold 181 négyszögöl szántót 42000 koronáért *Pollák Sándornak.* — *Ambrózy Gyuláné* eladta az *Orczy-utca 19.* számú házát 140000 koronáért *Dékány Mihály* és neje *Jének.* — *Don Constantin* eladta az *Urbán Iván-utca 16—18.* számú házát 5000 koronáért és kőtményért *Don Pével* és neje *Jének.*

Az aradi szenátor-választás

Megírtuk, hogy Aradon a szenátor-választás szeptember hó 1-én lesz. Dr. Beles Jenő vármegyei főjegyző, a központi választási hivatal elnöke közhírré teszi, hogy a szenátor-jelölő nyilatkozatokat augusztus 23-án délelőtt 9 órától délután 1 óráig kell benyújtani a választási elnöknek a *Str. Vulcan* (*Kazinczy-utca*) elemi iskolában. A választás elnöke *Muscan Demeter* esperes, helyettese *dr. Petrutiu Jusztin,* jegyzője *Halmos József,* helyettese *Claba István.* Az I. szavazó kör elnöke *dr. Miron Jusztin,* helyettese *Pacu Traján,* jegyző *Mocutia Karácson,* helyettes jegyző *Mioc János,* szavazási helyiség a *Szt. Péter-téri iskola.* A II. szavazó kör hivatalos vezetősége: a választás vezetősége, helyisége a *Str. Vulcan* (*Kazinczy-utca*) elemi iskola. III. szavazó kör: elnök *Rubenesca Agoston,* helyettes *Vancu János,* jegyző *Moldovan Remusa,* helyettes *Stupár Antal,* helyiség *Plata Mihai Viteazul* (*Ferenc-tér*) polgári iskola. IV. szavazó kör: elnök *Olariu Jusztin,* helyettes *Lutai János,* jegyző *Dubica Livius,* helyettes *Jug Szilárd,* helyiség: *uttelepi elemi iskola.* V. szavazó kör: elnök *Popovici György,* helyettes *Don Konstantin,* jegyző *Gulesi Vinco,* helyettes *Jovanov György,* helyiség *Str. Dorobantilor* (*Urbán Iván-utca*) Casa Nationala. VI. szavazó kör: elnök *Craciun Jenő,* helyettes *Nichin György,* jegyző *Stefu Valér,* helyettes *Marczinyak István,* helyiség: *Illés-utcai elemi iskola.* VII. szavazó kör: elnök *Popoviciu Demeter,* helyettes *Lapusca Demeter,* jegyző *Pigi Tralla,* helyettes *Crisan Iván,* helyiség: a *ségai Csorda-utcai román elemi iskola.* VIII. szavazó kör: elnök: *Raciu Demeter,* helyettes *Popian Tivadár,* jegyző *Zab Vazul,* helyettes *Putici J.,* helyiség: a *gáji Casa Nationala.*

A vármegyei közigazgatási bizottság ülése.

Aradvármegyei közigazgatási bizottsága *dr. Crisan Aurél* prefektus elnöklésével ma délelőtt ülést tartott, amelyen a szakelődők előterjesztették a szokásos referenciáikat. *Moldovan József* tanfelügyelő bejelentette a bizottságnak, hogy az iskolai beiratásokat megelőzőleg a községekben dobszóval fogják értesíteni a közönséget, hogy az elemi oktatás ingyenes, tandíjat senkinek sem kell fizetnie, csupán egy lei könyvtárhasználati díjat. Intézkedni fog aziránt is, hogy a szülők ünneplő ruhában vezessenék gyermekeiket a beiratkozásra, hogy ezáltal a tanítás megkezdése bizonyos ünnepi színt öltösson. *Dr. Brađean Athanas* főorvos jelentése szerint a vármegyei közegészségügyi viszonyai az elmúlt hónapban kedvezőek voltak, néhány szamarcköhögési eseten kívül más járványos betegség nem fordult elő. Előterjesztést tett, hogy a tüdőbaj és a vérébaj elleni küzdelem sikere érdekében alakítsanak járásonként *tuberkolozis elleni védegyuleteket,* amelyeknek tagjai a járáások intelligenciája, nemzetiségi különbség nélkül. A cél az volna, hogy estélyeken és felolvasásokon ismertessék meg a nagyközönséggel a két betegség keletkezését és az ellenük való sikeres védekezés módjait. Az előterjesztést elfogadták. Végül a bizottság elhatározta, hogy *Velicia Mihály,* *Pop C. István* és *Goldis László* elkészült arcképeit a kis tanácsteremben fogják elhelyezni. Elhatározták azt is, hogy *Marsieiu Jusztin* és *dr. Avramescu Vazul* prefektusok arcképeit a tanács terem részére megfestetik.

HIREK.

— **A polgármester szabadságon.** Dr. Robu János polgármester — mint megbízható forrásból értesülünk — a jövő héten szabadságra megy. Távollétében dr. Angel István helyettes polgármester fogja helyettesíteni.

— **Arad közigazgatási bizottsága** kedden, a hó 10-én délután öt órákor tartja meg rendes havi ülését a városháza közgyűlési termében. Az ülésen dr. Crisán Aurél prefektus fog elnökölni.

— **A gabonanemek új maximális ára Erdélyben.** Az erdélyi prefektusok Oluion (Kolozsvárt) érkező letartottak a minap. Az érkezőt többek között az ideiglenes felhasználásának kérdését is megbeszélést. Egyhanguan abban állapodtak meg, hogy a gabonanemeket a kormány beleegyezésével szabadkereskedelem tárgyává teszik. Egyben megállapították a gabonanemek maximális árát is, melynél magasabb áron a termelők nem adhatják el terményeiket. Az árak eszerint a következők: buza másszánként 100 lei, rozs 90 lei, kukorica 70 lei, árpa és zab 85 lei.

— **Tüntetés a magyar cégfeliratok ellen.** Clujon (Koozsvárt) különböző feleltlen elemek több utcán összerombolták a magyar cégfeliratokat. A rombolás folytatását a főkapitány helyettes akadályozta meg. A rendőrség három tüntetőt előállított és megindította a nyomozást a többi résztvevő kiderítésére is.

— **Dr. Bara Gyula meghalt.** Dr. Bara Gyula aradi fogorvos hetekkel ezelőtt Németországba és Ausztriába utazott. A család tegnap azt a lesújtó hírt kapta Bécsből, hogy dr. Bara ott tüdőgyulladásban meghalt. A haláleset híre futótűzként terjedt el a városban és mindenütt őszinte részvétet és megdöbbentést keltett.

— **Az oradea-mare (nagyvárad) AC-ATE.** mérkőzés kerül eldöntésre a hó 8-án, vasárnap délután 6 órai kezdettel az ATE. óvár-terti sporttelepén. Előzőleg 4 órákor Hungaria I-ATE. II. Fél három órákor Testvérség-ATE. ifjúság. Jegyek elővételeiben már csak korlátozott számban kaphatók Bauer Gyulánál.

— **Házasság.** Törökfalvi Béla és Löwy Alicia a hó 8-án fél 12 órákor tartják esküvőjüket az izr. templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Templomi hangverseny** lesz a hó 17-én a Minorita-templomban az új harang felszentelése alkalmából, annak javára. Közreműködnek Járosy Dezső, Fetter Irén, Weil Magda és nem kell külön hangsúlyoznunk, hogy teljesen új és még elő nem adott művekből összeállított műsorról kiváló művelészetet fognak nyújtani. Jegyeket Scherhag cég szivességből áruzik és a célra tekintettel ugyanott befizetések is, nagy köszönettel, elfogadtatnak.

— **"Liga" Aradi Intellectualok és Munkások fogyasztási szövetkezője** (az állami központ tagja) irodája Str. General Grigorescu (Tabajdy-u., Bokor-féle helyiség.) Beiratás d. e. 10-12, d. u. 3-5-ig. Legkisebb jegyzés 50 Lei. Beiratási díj 10 Lei.

Jövő héten Aradra érkeznek az olcsó élelmiszerek és ruhaneműek.

Hacker Mór, az aradi árvizsgálóbizottság elnöke tegnap visszaérkezett bucaresti utjáról. Ma megjelent Crisán Aurél dr. városi és megyei prefektusnál és Robu János dr. polgármesternél, akiknek bejelentette, hogy a város közönségének szükségleteire nagymennyiségű ruhaneműt, így többek között 20.000 méter vásznat, rengeteg harisnyaneműt, szövetet, sifont és egyéb ruházati cikket utaltak ki. Mindezek mellett még nagymennyiségű élelmiszert is kap a város, amelynek küldeményét nyomban utnak indítják, ahogy a szállításhoz szükséges vagonokat rendelkezésre hozsáítja a vasut. Az áruk a jövő hét folyamán így minden valószínűség szerint már meg is érkeznek Aradra. A prefektus és polgármester a bejelentést tudomásul vették.

Mint megbízható forrásból értesülünk, az áruk szétosztása Aradon a bucaresti hasonló irányú mozgalom rendszerének alapján történik meg. Az árukért jelentkező fél utalványt kap, ennek alapján lefizeti az árukért járó összeget a pénztárba s az itt kapott elismervény ellenében szolgáltatják ki a mar kifizetett és kiutat árukat az elosztó helyeken. Bucurestiben egyenesen ere a célra fölállított sátrakban kapja meg a közönség a részére kiutalt ruhaneműket és élelmiszereket, amelyek ára lényegesen kisebb a piaci áraknál és a kereskedések áránál. Nem lehetetlen, hogy Aradon szintén sátrakat álltának föl az olcsó áruk szétosztására, mely az aradi Vöröskereszt Egyesület közreműködésével történik meg.

Tizenkét évi fegyházra ítélték Verebély bankigazgató gyilkosát.

BÉCS. Budapestről jelentik: A Linót-körúti halálos végű vérengzésre három napi megfeszített munka után teljes világosságot derített a rendőrség. Az összes tetteseket kinyomozták és letartóztatták és augusztus 3-án már a statáriális bíróság elé állították a vádlottakat. A rendőri nyomozás során 11 embert tartóztattak le, de további letartóztatások sincsenek kizárva. Rigócky György önkéntesről beigazolódott, hogy Verebély Artúr bankigazgatót leszúrta, Illy László alhadnagyot pedig az a nyomatkos gyamu terhel, hogy Varsányi Géza dr. ügyvédet lelőtte. Mindkettőt gyilkosság és lázadás büntetének gyamuja miatt állították a hadbíróóság elé. Körmendy Sándor, Vanek László, Mencil Gusztáv, Schwicker Mihály, Imre Sándor, Fekete László, Fekete Sándor és Balog Béla ellen, akiket szintén letartóztattak, gyilkosságban való részesség és lázadás büntelte a vád. Teleky Editot bűntörlesztés gyamuja miatt helyezték erőzetes letartóztatásba. A statáriális hadbíróósági tárgyaláson Liszkay Dezső százas hadbíró elnököl, Rigócky György technologiai hallgató egy-

évi önkéntes, a bűn fővádlottja elmondja, hogy az Ébredő Magyarok Egyesületében ismerkedett meg Illy Lászlóval, aki csoportot toborzott abból a célból, hogy a Club kávéházból kiverjék az árdrágitókat. — Most nem fogunk simogatni — mondotta Illy — aki nem érzi erősnek magát, ne jöjjön velünk. A Berzencey utcában tartott gyűlésről mentek a Club-kávéházba. A kávéházból egy magas, sovány ember menekült, ő elébe tartotta a bajonettjét és az ember beléshaladt. — Csak önvédelemből tartottam a bajonettet — mondja Rigócky.

Elnök: Ne mondjon ilyeneket. A menekülő ember boldog leti volna, ha elszaladhat. Nem is volt nála fegyver.

Rigócky ezután elmondja, hogy véres kését az Országház-teren egy papírba törölte, aztán a Berlin-szállodába mentek, ahol eldörmöst ittak. Másnap figyelmeztették a menekülésre, de ez már hiába volt, mert a rendőrség közben letartóztatta. Tanúhallgatások befejezése után a tárgyalás folytatását elnök másnap délelőtti-re halasztotta.

BÉCS. A statáriális hadbíróóság Rigócky Györgyöt 12 évi fegyházra ítélte, melyet hetenkint két napi bőjttel szigorítanak.

MEGHÍVÁS. Az „Ocotirea Orfanilor de Rasbol” Megyei Bizottságát a hó 12-én d. u. 3 órákor a Közpáni hivatal kis tanácstermében tartandó értekezletre f. meghívom, hogy a hadi árvák javára megrendelt hangversenyre vonatkozólag a szükségeseket megtárgyalhassunk. Külön meghívások nem lesznek. Az „Ocotirea Orfanilor de Rasbol” elnöke: Domnica Ispravnicu.

Baleset. Könnyen végzetessé válható balesetnek voltak szemtanúi pénteken délután a katonai strandon fürdők. Pasternák Márton, a Marmarosch et Blank cég aradi fiókiának tisztviselője uszás közben lábába görsöt kapott és nem tudván tovább uszni, elmerült a Maros hullámaiban. Két derék fiatalember segítségére sietett és sikerült nekik a már elalált Pasternákot kimenteni.

MEGHÍVÓ. Értesítjük tagtársainkat, hogy holnap, augusztus 8-án délelőtti 9 órákor a városháza közgyűlési termében az „Aradi Munkások és Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezője” alakuló közgyűlést tart, melyre a tagtársakat tisztelettel meghívjuk. Kérjük mindenki megjelenését. Az előkészítő bizottság.

MINDENÉRT ÉS MINDENÜT A ZSIDÓT. UTIK. Cseléd mizériák Aradon. Kabinnok elfalása. Érdekes történetek a nagy Kertésztől. Róna Dezső. Asszonyom akár hiszi, akár nem... Az iskola csődje. Honnan való a Paraszibecsület tárgya? Horváth Nusi. Budapesti színházi hírek. Mihulin cenzurafőnök távozása. Primadonnák. Versek. stb. — ezek a rendkívül érdekes cikkek képezik

tartalmát az Aradi Élet legújabb számának.
— AAO. házi atletikai versenye ma délután 4 órákor saját sporttelepén.
— Bérantó, nagyobb turákra is, megrendelhető Engel-nél, Lázár Vilmos-utca 2.
Könyvtárakat, hangjegyeket magas áron vesz Kerpál.

MOZI.

* **Mozgóképszínházak műsora.** Aug. 8-án az Apollóban: Waldemar herceg. Vígjáték. Az Urániumban: Nővérek. Dráma.
* Waldemar herceg. Elsőrangú vígjátékkal kedveskedik az Apolló színház publikumának. A Waldemar herceg című kitünő vígjáték nagyszerű szórakozást fog nyújtani. A herceg trónra lépésekor dérnővel jeleneteket hoznak létre és harsogó kacagást vált ki az alherceg pükkösdi királysága. Brunó Kastner a legkedvesebb filmfar játsza a herceg szerepét. Még hétfőn és kedden is vetíti az Apolló új műsorát.
* Nővérek. Páratlan dráma! erővel megéltársadalmi szenzációt vetít vasárnapról kezdődőleg az Aránia. Két leány élettörténete vonul el szemünk előtt, akik megtévesztésig hasonlítanak egymáshoz és később ebből származik életük legnagyobb tragikumai. A kettős női létszeret könnyekig megindító realitással játsza Eva Speyer, a nagy tragika. Max Landa a filmművészek főemléke a másik létszerelő. Még hétfőn és kedden megy a kiváló film az Urániumban.

A szerkesztésért ideiglenesen: **SIPOS IVAN** felel.
Cenzurat: L. Alva

Pezsgős üvegeket

és pezsgős dugókat akár használtat is a legmagasabb árban vásárol a „VINICOLA” vállalat Str. Unirel (Fábán-u.) 6. bejárati a Bathány-utcai oldalon. 3178

A „Diana” fürdő

reggel 6-tól este 9 óráig nyitva áll a n. 6. közönség rendelkezésére. Szives partiógást kér Grubner Dezső. 3184

Házilasszonyoknak nélkülözhetetlen paradicsombefőzéshez 9000 parafadugó jutányos áron kapható WEISZ MARKUSZNAI Piata Aradon (Szabadság-ter) Uránia-épület

Grünwald si Moskovitz

cukor, cukorka, gyümölcsiz, gyarmatárak és nohembergi nagykereskedése. 1001

Női divatszalon áthelyezés! A n. 6. hölgyközönség szives tudomására adom, hogy Orozy-u. 21. sz. alatt levő női divattermet

Strada Brjonescu (Deák Ferenc-utca) székán levő Orttalay-palota III. em. 216. 15 helyezett. További szives partiógást kér Erki Mária. 3191.

Apró hirdetések

Levelezés.

KOMOLY úriember barátságát óhajtja fiatal asszony. Leveleket „Találkozó megjelölés” jelleg alatt a kiadóba kér. 8302

Házasság.

INTELLIGENS lex. főtárs férfihez megnéz 40 év körüli férfinak, aki nem a hasonlóságot, hanem hírségét, szorgalmas felkészítést keres. „Hasonlóság is van” című jellegű leveleket Wallinger hirdetője, Lázár-utca 9856

Alkalmazás.

VERLÄSSLICHES kiderítőmunka wird gesucht. Dr. Gáza Ákos Strada Romanului (Zrínyi-utca) 2. 8267

KERESSEK nagy bérháza gyermektelen házaspárt házmesternek, kik már ilyen minőségben voltak. Cím: Wallinger hirdetőjébe Lázár-utca. 9886

GYERMEKTELEN házaspár házmesternek felvételt, az asszony főzni tudjon. Strada Cristea (Karolina-utca) 8. I. em. 8291

JAVÍTÓ varrónő ajánlik házakhoz, Akác-utca 2. ajtó 6. Zelecsny Károly. 10808

INTELLIGENS leány ajánlik feltétlen úri háshoz, háziasszonyoknak, vagy nagyobb gyermek mellett, varrai is tud. Kezdetleg általános iskolázott leánynak ellátást. Csak vidékre. Leveleket „Szerelem” jellegűre Wallinger hirdetőjébe Lázár-utca 9886

GŐZEKEGÉPÉSZ keresetik a családi lakási szőlétekre azonnali belépésre, fizetés meggyezése szerint, jelentkezés a telepkezelőségig. 8290

GYAKORLOTT nevelőt keresek, aki feladat V-ik gimnázium és IV-ik elemiből magánvizságra előkészíti. Ständeiszy Oszkald uradalmi intéző. Alsósímanád. Arad megye. 9885

ÜGYES díszítő és fészfényeket felvezetek Páviosios női kalapzalón. 8295

ÜGYES GÉPIRÓNÓ, néhány évi irodai gyakorlattal, iparvállalat aradi központi irodájába azonnali belépésre keresetik. Bédigi működését feltüntető irásbeli ajánlatok „Gépirónó” jellegűre a kiadóhivatalba kéretnek. 3287

VARRÓLEANYOK francia és angol munkára, állandó alkalmazásra felvétetnek Lissem Sándor női divatszalonba Piata Avram Ianou (Szabadság-tér) 2. 8286

MINDENESEK azonnali belépésre „Dacia” kávéházban (ezelőtt „Hungaria”) felvétetnek. 8300

HÁZISZOLGA azonnali belépésre jó fizetéssel felvétetnek. Jelentkezés: „Dacia” kávéházban (ezelőtt „Hungaria”) 8399

Ingatlan.

SÉGA, VÁS GERENDEN-UTCA 8. számú ház eladó. 3974

RADNAI-UT 67. számú ház eladó. 8817

GAL LASZLÓ-UTCA 18. eszanos, kétszobás magánház villanyvilágítással jutányosan eladó. 8807

KISEBB-NAGYOBB szőlők kólnival, felszereléssel a hegyalján eladó. Bővebbet Wallinger adásvételt közvetítő irodájában Lázár-utca. 9885

TEMESMEGYÉBEN: szeszgyártóüzem két terményüzettel és házzal; gyógyszerár joggal és házzal; szőlők 18 szőlővel, mozával, vendéglővel; téglagyár, Arad közelében nagyvendéglő házzal eladó. Bővebbet: Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9886

UJMIKELAKAN, F6-ut 81. három szobás magánház, sarok telekkel, gardálkodásra alkalmas, eladó. 8284

MAGANHAZ kerttel, villanyvilágítással, vízvezetékkel eladó. Purgly Lajosné utca 143. sz. 3394

Oktatás.

KEZDŐKNEK zongora órák adók. Strada Tribunal Arente (Damjanich-utca) 2. 8258

Vétel és eladás.

MINDENMŰRK eredményes közvetítése. Megbízások. Képviseletok vállalása. Schatteles ügyvédség Lugos. Vásár-utca telefon. 8289

ELADÓ egy jókarban lévő átalkatható gyermekkocsi. Cím: Cornél Popeska (Edelsbacher-utca) 20. 8296

ROSSZ DIVANYT vesztek. Betond-utca 4. kárpitos. 8292

ELKÖLTÖZÉS miatt kintinó fejszében, 4 borjú, 3 fajkoca malacokkal eladó. Bul. Regala Ferdinand I. (Boros Béni-tér) 6. 8295

EREDETI FELTÉNYEK, képrámák eladó. Kapa-utca 6. szám. 8283

ASZOKHORDÓ 4 darab 14 hektós, eladó Meneasa. Bővebbet Dobó-utca 4. földszint. 8308

KÉT MARIA TERÉZIA korabeli antik ágy eladó. Lippa 267. F6-utca. 8304

ESPERANTO-magyar szótár, magas áron sürgetően megvételre keresetik. Berohn Árpád-tér 4. 8306

ZÖNGORA kiváló minőségű, villanyjárat eladó. Strada Nicolae Jonescu (Gróf Károlyi Gyula-utca) 14. I. 5. 8298

EBÉDLŐ, háló, eladó. Megtekinthető délelőtt Strada Cosbuc (Wesselényi-utca) 20a) félelem. 8297

EBÉDLŐ szerviz, consul, szekrény, lámpa, kép, fürdőkád eladó. Strada Nicolae Jonescu (Gróf Károlyi-utca) 14. ajtó 5. 8316

MALOMKÖVEK kintinó quaros minőségben, lisztiszítószer, gépolajok, gép és kocsiköntés, tömitések, szíjak minden méretben készleten. Kovács Soma és Társa Arad. 8313

MICHELIN autógummi gyári árákon. Kovács Soma és Társa Arad. 3312

ANTIKA, modern arany-ékszerek, lámpák, új fehérnemű, felső ruhák, férfi köpeny, kalapok, kézimunkák, botok, takarók eladó. Strada Consistoriului (Bathányi-utca) 3. 8311

ELSŐRANGU, angol szerkezettű, teljesen új, rövid, keresztúrú zongora eladó. Mikos Kelemen-utca 48. 10305

TÖLGY és fenyőgerendák (4, 5, 6 méter) épületfának, vagy aszfaltfának alkalmasak, továbbá 2 nagy, teljesen jókarban lévő dugaszológép eladó. Strada Romanului (Zrínyi-utca) 4a. 9886

Üzletek.

VILLANY, víz és csatornázással ellátott fűthető utcai nagyobb műhely, vagy üzleti helyiséget kereső írjon „Cementezett” jellegűre kiadóba. 8315

Kockacukor különként

120 KORONA

SAMUIL GUTTMANN tégnaé Str. Motianu, (Faray-utca.) 10806

Aranyat, ezüstöt

barátságosságban vesz 8754
Központi Aranybeváltó ékszerész
Bul. Reg. Ferd. (József Söherog-ut) 12.

Arlejtési hirdetés.

Gáza község képviselőtestülete elhatározta a határában végig folyó Mátka patakra egy 4 méter hosszú és 5 méter széles vasbeton híd építést.

Arlejtési óhajók zárt ajánlatokat folyó évi augusztus 20. délután 6 óráig a gáza megyei iródtábjába nyújtják be, mert a később érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vettetni.

A feltételek a gáza megyei iródtábjában bármikor rendelkezésre állanak.
Gáza, 1920. augusztus hó 6.

George Popa, notár. 3288
George Darica, primár.

A világhírű

Földes Margit-creme

színtalan, ártalmatlan, rögtön szépit. Pár nap alatt teljesen átalakítja az arcbőrt, szünteti sepeket, májfoltokat, békkiütéseket és mindenemű bőrbajt. Öreg, ráncos, petyhüdt bőr pár nap alatt tüde, rózsás, sima lesz. 8358

Megérkezett a valódi francia

Lion-Noir cipőform minden színben.

Croupontalp, mindenemű bőrcipő, cipészkalkárok, bőrtalpvédő jutyányos ácsát kapható 8806

Schvartz bőrkereskedőnél

Arad, Piata Avram Ianou (Szabadság-tér) 15.

Szifaselyem eredeti szvezi gyártmányú minden színben, mindenféle lisztiszítószer alkalmas malomkövek, kiváló minőségű kőből, megrendelésre, bármely méretben, 50-60 HP. német gyártmányú féltábil gőzgép, kondenzátóros, befalazható kasánna, továbbá gabona tisztító rosták, tengeri magvak és daráló, kiváló minőségű kompozitív, ferasztó és, serleges, ar, ar, ar és gummitőmitő anyagok, kenderborterek, impregnált kenderítősek, 24 és 35 m/m vastagságú kötelek kaphatók HORVÁT JÓZSEF üzleti Arad, Atsél Pétár-utca 1. 10808

Kizárólag Weisz-féle Elza-kámfor cremet

használjon, mely az arcbőrt szeplőtől megóvja, tisztítja. Kapható üvegtégelyben, békobeli minőségben

HANZU és VAS drogeriákban. Egy tégey ára 15 korona. 10041

Fogászati műterem. Dr. RAUNAI si FRIEDRICH. Foghuzás, fogtömés, aranykoronák, aranyhidak és fogsorok készítése. I. I. Bratiann (Weitzer-u.) 1

M. R. CATALAN Timisoara

Iroda: Dauerbach-palota I. em. Telefon 725. 3314

Állandó raktár: Füszeráruban, gépolaj és gépsziradékbán.

Csak nagyban! Csak nagyban!

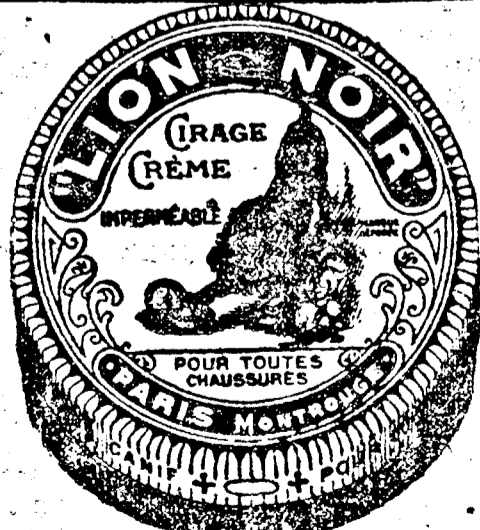
Román speciális betüket írógépekre azonnal szerelünk Schmotzer si Szeffü írógépjavitóműhely és kellékraktár, Luther-u. 1.

„JULIANNA”

IMPORT 8801 EXPORT

KERESKEDELMI VALLALAT

Alba Julia-Gyulafehérvár.

Megérkezett a francia

„LION-NOIR” CIPŐKRÉM

minden színben. :: ::

Kapható: **ALCALAY-FRÈRES** bizományi cég lerakatában, kizárólag viszonteladók részére, **ARAD**, Piata Avram Ianou (Szabadság-tér) 16. szám. 3282